Raadsvoorstel

Voorstel aan de raad van de gemeente Noardeast-Fryslân

Jaartal + zaaknummer	:	2026 / 2026-268829
Raadsvergadering d.d.	:	26 november 2026
Portefeuillehouder	:	P. L. Braaksma
Programma	:	Alle
Programmaonderdeel	:	Alle
Cluster	:	Yntern Advys en stipe
Onderwerp	:	Derde tussentijdse rapportage 2026
Begrotingswijziging	:	Ja / (BW nr. 22)

Voorgesteld raadsbesluit

1. De bijgaande en als zodanig gewaarmerkte derde tussentijdse rapportage 2026 vast te stellen.
2. De begroting 2026 op basis van de derde tussentijdse rapportage 2026 aan te passen (middels begrotingswijziging nr. 22) en het voordeel van € 1.185.000 inclusief mutaties van de reserves, ten gunste te brengen van het begrotingsresultaat 2026 welke daarmee op een batig saldo van € 57.000 komt.
3. Het investeringskrediet inzake vervanging Eysobrêge te Kollum te verhogen met € 30.000 in het jaar 2026.

Inleiding

Op basis van de financiële verordening is het college verplicht de 3e tussentijdse rapportage jaarlijks aan de raad aan te bieden. De rapportage bevat de belangrijke afwijkingen ten opzichte van de vastgestelde begroting. De rapportage is opgenomen in de bijlage.

Beoogd effect

De raad te informeren over de voortgang tot en met augustus 2026 met een doorkijk naar het einde van het jaar in relatie tot de vastgestelde begroting. Het college verzoekt de raad om de derde tussentijdse rapportage vast te stellen waardoor de raad de daarmee samenhangende begrotingswijzigingen autoriseert.

Argumenten

1.1 De tussentijdse rapportage wordt volgens de financiële verordening aan de raad aangeboden.

Conform de financiële verordening wordt de raad tenminste twee maal per jaar tussentijds geïnformeerd over de realisatie van de begroting en de stand van zaken van de financiën. Over de voortgang van de doelen wordt gerapporteerd bij de tweede tussentijdse rapportage en bij de jaarstukken. Deze derde tussentijdse rapportage is een financiële rapportage inclusief rapportage over de majeure projecten. Deze rapportagestructuur is gebaseerd op het integrale sturingsmodel van de gemeente.

2.1 Aanpassing begroting 2026.

Door het vaststellen van de derde tussentijdse rapportage 2026 wordt de begroting aangepast met de in de rapportage genoemde bedragen.

3.1 Investeringskrediet inzake vervanging Eysobrêge te Kollum te verhogen met € 30.000 in 2026.

Het project vervanging Eysobrêge te Kollum is afgerond en kan financieel worden afgesloten. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden is vertraging ontstaan als gevolg van ecologische omstandigheden. De aanwezigheid van broedende vogels heeft geleid tot aanpassingen in de planning. Daarnaast zijn aanvullende maatregelen getroffen vanwege een vastgestelde vliegroute van vleermuizen, waardoor extra werkzaamheden en inzet noodzakelijk waren. Naast de gevolgen van deze vertraging zijn gedurende de uitvoering diverse meerkosten ontstaan. Per saldo resulteert dit in een overschrijding van het beschikbare projectbudget van € 30.000. Het totale beschikbare projectbudget bedraagt € 869.000. Met deze aanvullende kredietverhoging kunnen de gerealiseerde kosten volledig worden gedekt en kan het project financieel worden afgesloten. Deze verhoging levert vanaf 2027 een extra kapitaallast op van € 1.614 (rente € 414 en € 1.200 aan afschrijving).

Toetsing aan Omgevingsvisie

Niet van toepassing.

Kanttekeningen en risico's

+Wereldwijde ontwikkelingen, geopolitieke spanningen en aanhoudende conflicten kunnen leiden tot verdere prijsstijgingen. Voor de gemeente betekent dit een risico op hogere kosten voor de inkoop van goederen en diensten. Hierdoor kunnen bestaande budgetten, waaronder exploitatiebudgetten, investeringsbudgetten en budgetten voor majeure projecten, onder druk komen te staan en mogelijk worden overschreden in 2026 en de daaropvolgende jaren.
+ De ontwikkeling van het meerjarig structureel saldo laat vanaf 2028 een negatief beeld zien. Deze situatie maakt het noodzakelijk om tijdig bezuinigingsmaatregelen en andere ruimtescheppende maatregelen te treffen. Een sluitende begroting is immers ook vanaf 2028 een wettelijk vereiste en noodzakelijk om preventief toezicht door de provincie te voorkomen.
+ Ook voor de ontwikkeling van de algemene reserve is het van belang dat de begroting structureel sluitend is of positieve saldi laat zien. De algemene reserve vormt de vrij besteedbare financiële buffer van de gemeente en is essentieel voor het opvangen van incidentele uitgaven en onvoorziene financiële tegenvallers. Hiervoor is het noodzakelijk dat de reserve op een voldoende niveau blijft. De ontwikkeling van de algemene reserve wordt nader toegelicht in de paragraaf Financiën.
+ In deze derde tussentijdse rapportage 2026 is een bijstelling van de kapitaalslasten verwerkt. De afschrijvings- en rentelasten zijn neerwaarts bijgesteld als gevolg van lagere investeringen in het jaar 2025 dan oorspronkelijk gepland. Het doorschuiven van investeringen naar latere jaren kan duiden op een intern organisatierisico. Hoewel dit in 2026 leidt tot lagere kapitaalslasten, betreft het vooral een verschuiving in de tijd. In toekomstige jaren zullen deze lasten alsnog tot uitdrukking komen, waardoor de kapitaalslasten naar verwachting toenemen. De nieuwe Nota Kapitaalgoederen, die in 2027 wordt vastgesteld, zal inzichten bieden in de benodigde investeringen, onderhoudsopgaven en de daarmee samenhangende financiële gevolgen voor de komende jaren.

Financiën

Het resultaat van de derde tussentijdse rapportage 2026 is een positieve bijstelling van € 1.185.000 voor het jaar 2026. Dit resultaat wordt ten gunste gebracht van het begrotingsresultaat 2026 door middel van Begrotingswijziging 22, waarmee de begroting 2026 uitkomt op een positief saldo van € 57.000.
De details per programma zijn zichtbaar gemaakt in de bijgevoegde rapportage; per programma is een overzicht van baten en lasten toegevoegd, inclusief de mutaties van reserves. Hieronder de samenvattende tabel.

Jaar 2026 Bedragen x € 1,000	Primitieve Begroting	Begroting Na wijzigingen	Mutaties Turap 3	Begroting Nieuw
BATEN	€ 186.119	€ 238.800	€ -5.468	€ 233.332
LASTEN	€ -187.194	€ -252.521	€ 8.330	€ -244.191
MUTATIES RESERVES	€ 4.058	€ 12.593	€ -1.677	€ 10.916
BEGROTINGSSALDO	€ 2.983	€ -1.128	€ 1.185	€ 57

De bijstellingen van de derde tussentijdse rapportage 2026 hebben tevens een positief structureel effect voor de vastgestelde meerjarenbegroting van 2027 tot en met 2030. Hieronder de tabel ter verduidelijking; op basis van de huidige vastgestelde meerjarenbegroting.

Bedragen x € 1,000	2027	2028	2029	2030
BEGROTINGSSALDO NA TURAP 2 - 2026	€ -1.141	€ -5.574	€ -4.489	€ -4.525
IMPACT TURAP 3 - 2026	€ 1.745	€ 1.318	€ 1.318	€ 1.318
PROGNOSE BEGROTINGSSALDO	€ 604	€ -4.256	€ -3.171	€ -3.207

Algemene reserve:
De impact van de bovengenoemde begrotingsmutaties voor 2026 en volgende jaren op de algemene reserve is vermeld in onderstaande tabel. Het gevolg van de bijstellingen uit de derde tussentijdse rapportage 2026 is dat de Algemene Reserve eind 2026 iets hoger eindigt dan eerder begroot maar de dalende lijn die bij vorige rapportages is gemeld blijft. Deze negatieve ontwikkeling van de gemeentelijke financiële buffer is zorgwekkend. In 2030 is het saldo van de vrij besteedbare algemene reserve negatief, hetgeen niet toegestaan is gezien financiële regelgeving.
De gemeente staat de komende jaren voor de opgave om te zorgen voor meerjarig sluitende begrotingen. Dit zal een centraal speerpunt vormen bij zowel de begrotingsbehandeling 2027 als de kadernota 2028.
Het is een voorwaarde om de algemene reserve niet verder uit te hollen.

Algemene Reserve (Vrij besteedbaar) meerjaren verloop 2026 - 2030

(Bedragen x € 1.000)	2026	2027	2028	2029	2030
Beginstand per 1-1	**13.758**	**9.596**	**7.810**	**3.440**	**196**
Geraamde toevoegingen	708	0	0	0	0
Toevoeging resultaat 2025	17.772				
Geraamde onttrekkingen	-22.699	-2.390	-114	-73	0
Geraamd saldo toevoegingen / onttrekkingen	*-4.219*	*-2.390*	*-114*	*-73*	*0*
Prognose begrotingsresultaat 2026 Turap 3 - 2026	**57**				
Subtotaal eindstand per 31-12	**9.596**	**7.206**	**7.696**	**3.367**	**196**
Begrotingssaldo na Turap 2 - 2026 :	0	-1.141	-5.574	-4.489	-4.525
Meerjarige effecten Turap 3 - 2026 :		1.745	1.318	1.318	1.318
Prognose begrotingssaldo :	**0**	**604**	**-4.256**	**-3.171**	**-3.207**
Prognose eindstand per 31-12	**9.596**	**7.810**	**3.440**	**196**	**-3.011**

Vervolg en planning

De bestuurlijke planning is als volgt:

- Behandeling in de Auditcommissie op 18 november 2026.
- Deadline indienen technische vragen op 10 november 2026.
- Beantwoording technische vragen uiterlijk op 23 november 2026.
- It Beslút / It Debat op 26 november 2026.

Communicatie + Participatie

Niet van toepassing.

Bijlage

- Derde tussentijdse rapportage 2026.

Dokkum, 27 oktober 2026

Burgemeester en wethouders van de gemeente Noardeast-Fryslân,

de secretaris, H.J.C.M. Verbunt MBA de burgemeester, mr. J.G. Kramer

Raadsbesluit

2026 / 2026-268829

De raad van de gemeente Noardeast-Fryslân,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 27 oktober 2026;

gelet op het bepaalde in de artikelen 189-192 Gemeentewet en gelet op het bepaalde in artikel 6 van de gemeentelijke financiële verordening;

Besluit:

1. De bijgaande en als zodanig gewaarmerkte derde tussentijdse rapportage 2026 vast te stellen.
2. De begroting 2026 op basis van de derde tussentijdse rapportage 2026 aan te passen (middels begrotingswijziging nr. 22) en het voordeel van € 1.185.000 inclusief mutaties van de reserves, ten voordeel te brengen van het begrotingsresultaat 2026 welke daarmee op een batig saldo van € 57.000 komt.
3. Het investeringskrediet inzake vervanging Eysobrêge te Kollum te verhogen met € 30.000 in het jaar 2026.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Noardeast-Fryslân in zijn openbare vergadering d.d. 26 november 2026.

De raad voornoemd,
de griffier, de plv. voorzitter,

mr. S.K. Dijkstra mevr. M. van der Staal